

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ TURKISH DENTAL ASSOCIATION

EK- 2

ÜLKEMİZDE SERBEST DİŞHEKİMLİĞİ NEREYE GİDİYOR?

Dişhekimlerinin meslek örgütü Anayasa’da belirtilen ve yasayla kurulan Türk Dişhekimleri Birliği’dir. Bu Birlik, dişhekimliği mesleğine mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, bu mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ve hastaları ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlâkını korumak maksadı ile kurulan kamu niteliğinde bir meslek kuruluşudur.

Sağlık Bakanlığı da, başka görevlerinin yanı sıra, “*İnsan gücünde ve maddî kaynaklarda tasarruf sağlamak ve verimi artırmak, sağlık insan gücünün ülke sathında dengeli dağılımını sağlamak ve bütün paydaşlar arasında işbirliğini gerçekleştirmek suretiyle yurt sathında eşit, kaliteli ve verimli hizmet sunumunun sağlanması,*” ve “*Kamu ve özel hukuk tüzel kişileri ile gerçek kişiler tarafından açılacak sağlık kuruluşlarının ülke sathında planlanması ve yaygınlaştırılması*” ile ilgili olarak sağlık sistemini yönetir ve politikaları belirler.

Her iki kuruma yasayla verilen görevler ile Anayasa’nın 2. Maddesinde Devletin nitelikleri arasında sayılan “*demokratik hukuk devleti*”nin bir gereği olarak, dişhekimliğinin geleceğini belirleyecek politikaların belirlenmesi ve bu alandaki temel düzenlemelerin yapılmasında ortak çalışmalar yürütmeleri gereklidir.

Ancak ne yazık ki Sağlık Bakanlığı son yıllarda bu yaklaşımın oldukça dışında, alanın ihtiyaçlarını, çözüm yöntemlerini ve uygulama kurallarını belirlemek konusunda kendisini tek yetkili saymakta; düzenlemenin muhatabı meslek gruplarının temsilcileriyle herhangi bir paylaşmaya gerek duymaksızın kurallar çıkartmaktadır. Bunun doğal sonucu olarak her çıkartılan kural onlarca dava konusu olmakta, pek çok hükmü iptal edilmekte ve nihayet sürekli yeniden düzenlenen kurallarla yönetmelikler uygulayıcılar tarafından dahi anlaşılması zor, karmakarışık metinlere dönüşmektedir.

Dişhekimliğinin serbest uygulanmasına ilişkin kurallar 1999 yılında, Sağlık Bakanlığı ile Türk Dişhekimleri Birliği tarafından birlikte hazırlanmış olan Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik, zaman zaman kısmi değişiklikler yapılmış olmakla birlikte, ana kurallar bugüne kadar korunmuştur. Söz konusu Yönetmeliğin yeniden düzenlenmesinde yarar olan kimi hükümleri vardır.

Son günlerde çeşitli platformlarda yayınlanan Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik Taslağındaki kurallar bir bütün olarak değerlendirildiğinde dişhekimliğinin büyük merkezler aracılığıyla verilmesi, bu merkezlere dişhekimi olmayanların da sermayedar ortak olarak katılabilmesi ve dişhekimlerinin bu büyük

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ TURKISH DENTAL ASSOCIATION

merkezlerin çalışanı olmasının tasarlandığı anlaşılmaktadır. Ancak 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 65. maddesinde **“Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin iş verene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır”** şeklinde ifade edilmiştir ki bu da serbest meslek grubu içerisinde yer alan dişhekimliğinin, çalışma prensipleri bakımından felsefi ve hukuksal bir alt yapı oluşturması bakımından çok önemlidir. Taslak Yönetmeliğin amaçlarına tamamen ters düşmektedir. Taslak bu haliyle yürürlüğe girerse, büyük ölçüde emek verenlerin değil parayı koyanların sahibi olduğu hastane benzeri merkezlerin yaşamda egemen olacağı öngörülebilmektedir.

TDB, dişhekimliği mesleğinin gelişmesi ve toplumun nitelikli sağlık hizmeti alabilmesi için dişhekimlerinin kendini yönetme özelliğinin muhafazası ve kuvvetlendirilmesini hayati bulmaktadır.

Serbest meslek özelliği:

1. Dişhekiminin tıbbi, etik ve sosyal bağlamda teşhis ve tedavi serbestliğine,
2. Mesleki sorumluluğun gelişmesine,
3. Hastanın sağlık bilincinin gelişmesine,
4. Hekim-hasta ilişkisinin güven temelli gelişmesine,
5. Mesleki eğitimin sürekli gelişmesine,
6. Dişhekimliği mesleğinin otonomisine,
7. Kendini yönetme özelliği, ihtiyaca uygun ve dengeli hizmet ile sosyal sorumluluğun gelişmesine,
8. Kendini yönetme özelliği toplumun sağlık bilincinin gelişmesine ve özgür bir toplum oluşmasına da çok önemli katkı yapar.

Serbest meslekler, üyesi olmak istediğimiz Avrupa Birliği'nin tüm üye devletlerinde önemli sosyal ve ekonomik faktördür. Bilgiye dayalı hizmet toplumuna dönüşmekte olan Avrupa Birliği'nde, verilen serbest mesleklerin önemi her geçen gün daha fazla artmaktadır. Avrupa Birliği'nin gayri safi yurtiçi hasılasının ve istihdamının 2/3'ünden fazlasını hizmet sektörü oluştururken bu ekonomik kaynağın yaklaşık 1/3'ü ise serbest mesleklere aittir. Avrupa Birliği daha fazla ekonomik büyüme oluşturmada çözümü serbest mesleklerin gelişmesine bağlamakta ve Avrupa'daki her bireyin daha kaliteli sağlık hizmeti alabilmesi için serbest mesleklerin gelişmesine imkân sağlayan yasa ve mevzuat değişikliklerini politikalarının temelinde oturtmaktadırlar.

İşte bütün bunlardan dolayı Türk Dişhekimleri Birliği yeni bir düzenleme yapılmasını gerekli kılan ihtiyacın tam olarak belirlenmesini ve bu sorunların yukarıda ifade edilen Avrupa Birliği serbest meslek prensipleri doğrultusunda kalıcı ve ihtiyaca uygun çözüm önerileri oluşturulması şeklinde gerçekleşmesi için Sağlık Bakanlığı ile meslek örgütünün ortak çalışmalar yapmasını, ülkedeki 25.000 dişhekiminin ve 77 milyonun ağız dış sağlığı sorunlarının çözümü için hayati bulmaktadır.